

Ministry of Civil Affairs

Broj: 07-34-8-365-HD/14
Sarajevo, 15.03.2016. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Predstavničkom domu -
- Domu naroda -
Trg BiH br. 1
71 000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 25-03-2016			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
024	377	987/1	16.

Predmet: Informaciju u vezi Preporuke o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203, Međunarodne organizacije rada, - *d o s t a v l j a m o* -

Međunarodna kancelarija rada dostavila je Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine tekst Preporuke o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203.

U skladu sa članom 19. Ustava Međunarodne organizacije rada Vijeće ministara Bosne i Hercegovine treba nadležne organe Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, kao i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, upoznati sa sadržajem novih instrumenata rada, te o preduzetim aktivnostima i dostavljenim mišljenjima informisati Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine.

U vezi sa navedenim Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine je u skladu sa članom 12. Priručnika o procedurama Međunarodne organizacije rada tekst Preporuke o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203 uputilo nadležnim institucijama entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na mišljenje. Zaprmljena mišljenja i stavovi nalaze se u prilogu Informacije.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 47. sjednici održanoj 10.03.2016. godine razmotrilo i usvojilo Informaciju u vezi sa Preporukom, te zadužilo Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine da Preporuku o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203, sa informacijom i zaključcima dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, te o istom informiše Međunarodnu organizaciju rada.

U skladu sa zaključcima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, u prilogu dostavljamo Obavijest o zaključcima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Informaciju sa zaključcima i tekst Preporuke broj 203.

S poštovanjem,

Prilog: - kao u tekstu.

Broj: 05-07-1-710-5/16
Sarajevo, 11.3.2016. godine

14-03-2016

735

MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA
- n/r tajnika Ministarstva -

SARAJEVO

PREDMET: Obavijest o zaključku Vijeća ministara BiH

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 47. sjednici održanoj 10.3.2016. godine, razmotrilo je Informaciju u vezi s Preporukom o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203 Međunarodne organizacije rada, te s tim u vezi zaključilo:

- zadužuje se Ministarstvo civilnih poslova da Preporuku o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203 Međunarodne organizacije rada s ovom informacijom i zaključcima dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine;

- o dostavljanju Preporuke Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine s mišljenjima Ministarstvo civilnih poslova će informirati Međunarodnu organizaciju rada.

O zaključku vas informiramo radi njegove provedbe.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

Informacija u vezi sa
Preprukom o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje
prisilnog rada broj 203
Međunarodne organizacije rada

Međunarodna kancelarija rada je dostavila Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine tekst Preporuke o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203., koju je usvojilo Uparvno tijelo Međunarodne organizacije rada na svom 103. zasjedanju 28. maja 2014. godine.

Preporuke su međunarodni instrumenti kojima se daju smjernice kao npr. za politiku, zakonodavstvo i primjenu, te kao takve nisu otvorene za ratifikaciju. Obaveza predaje preporuka kompetentnim zvaničnicima je fundamentalni element sistema standarda Međunarodne organizacije rada. Jedna od svrha ove obaveze je da se javnost upozna sa instrumentima koje je Konferencija usvojila putem njihove predaje parlamentarnom tijelu. Također, obaveza predaje preporuka kompetentnim zvaničnicima pojačava veze između Organizacije i kompetentnih zvaničnika i stimulira tripartitivni dijalog.

Preporuka 203 daje smjernice zemljama članicama u smislu da je potrebno poduzeti preventivne mjere koje uključuju poštivanje, promovisanje i ostavarivanje temeljnih načela i prava na radu, promociju slobode udruživanja i kolektivnog pregovaranja, programe borbe protiv diskriminacije, inicijative za tretiranje dječijeg rada i promovisanje mogućnosti obrazovanja za djecu.

U skladu sa članom 19. Ustava Međunarodne organizacije rada Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine je tekst Preporuke o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203, Međunarodne organizacije rada, uputilo nadležnim institucijama u Bosni i Hercegovini na razmatranje i dostavljanje mišljenja u vezi iste.

Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske u svom odgovoru je navelo da kako se u konkretnom slučaju radi o neobavezujućem pravnom instrumentu, organi koji su nadležni za zakonsko uređenje oblasti rada u Republici Srpskoj, će prilikom pripreme budućih zakonskih rješenja u ovoj oblasti imati u vidu tekst navedene preporuke, i postupati u skladu s njom, u mjeri u kojoj to bude moguće i opravdano.

Ministarstvo rada i socijalne politike Federacije Bosne i Hercegovine je u svom odgovoru navelo da tekst Preporuke o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203, Međunarodne organizacije rada, ne bi trebalo prihvatiti, barem dok se ne postigne zadovoljavajući stepen implementacije same Konvencije. Naime, prema trenutnom stanju, a imajući u vidu broj i suštinu direktnih zahtjeva koje je Komitet Međunarodne organizacije rada na dosadašnje izvještaje upućivao, primjena Konvencije broj 29 nije na zavidnom nivou. Obzirom da Preporuka predviđa dodatne mjere za učinkovito suzbijanje prisilnog rada, smatra se da nije neophodno u dogledno vrijeme preuzimati dodatne baveze kada ni osnovne nisu u potpunosti izvršene.

Kancelarija gradonačelnika – Inspektorat Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je dostavio pozitivno mišljenje na tekst Preporuke broj 203.

Cijeneći navedeno, predlažemo Vijeću ministara Bosne i Hercegovine da donese sljedeće

ZAKLJUČKE:

- 1. Usvaja se Informacija u vezi sa Preprukom o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203, Međunarodne organizacije rada.**
- 2. Nalaže se Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine da Prepruku o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203 Međunarodne organizacije rada sa ovom informacijom i zaključcima dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.**
- 3. Nalaže se Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine da Međunarodnoj organizaciji rada uputi informaciju o podnošenju Prepruke o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203, Međunarodne organizacije rada, Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i odluke i stavove nadležnih organa.**

Broj: 03-34/9-2380/14
Sarajevo, 28.10.2014.godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA
Trg Bosne i Hercegovine br. 1

SARAJEVO

Veza: Vaš akt broj: 07-34-8-365-HD/14

Predmet: Preporuka o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada
i Protokol iz 2014.godine uz Konvenciju o prisilnom radu i 1930.godine,
mišljenje- d o s t a v l j a s e

Poštovani,

Ovo Ministarstvo je razmotrilo tekst Preporuke o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada i Protokola iz 2014.godine uz Konvenciju o prisilnom radu iz 1930.godine (Br. 29), dostavljen od Međunarodne kancelarije rada.

Imajući u vidu značaj ukidanja prisilnog i obveznog rada kao jednog od temeljnih prava, neophodnosti njegovog učinkovitog ukidanja u svim pojavnim oblicima, te posebno imajući u vidu da je prelazni period predviđen Konvencijom istekao, te da se odredbe st. 2. i 3. članka 1. i čl. od 3. do 24. više ne primjenjuju, mišljenja smo da bi Bosna i Hercegovina trebala ratificirati Protokol iz 2014.godine uz Konvenciju o prisilnom radu iz 1930.godine (Br. 29).

Takođe smo mišljenja da Preporuku o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada uz navedenu Konvenciju br.29 ne bi trebalo trenutno prihvatati, barem dok se ne postigne zadovoljavajući stupanj implementacije same Konvencije sa eventualnim Protokolom. Naime, prema trenutnom stanju, a imajući u vidu broj i suštinu direktnih zahtjeva koje je Komiteta ILO-a na dosadašnja izvješća upućivao, primjena Konvencije br. 29 u Bosni i Hercegovini nije na zavidnom nivou. Obzirom da Preporuka predviđa dodatne mjere za učinkovito suzbijanje prisilnog rada, smatramo da nije neophodno u dogledno vrijeme preuzimati dodatne obveze kada niti temeljene nisu u potpunosti izvršene.

Međutim, smatramo i da je u pogledu prihvatanja predmetnih međunarodnih dokumenata potrebno zatražiti mjerodavno mišljenje nadležnih organa na državnom

nivou, obzirom da se Konvencija br. 29 gotovo u cijelosti implementira kroz propise Bosne i Hercegovine.

Tekst Preporuke o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada i Protokola iz 2014.godine uz Konvenciju o prisilnom radu iz 1930.godine (Br. 29), dostavljen je i socijalnim partnerima radi upoznavanja i davanja eventualnih mišljenja, međutim isti se nisu izjašnjavali na dostavljeni podnesak.

S poštovanjem,

MINISTAR

Vjekoslav Čamber

Broj: 03-34/9-2380/14
Sarajevo, 08.10.2014.godine

**SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA BIH
SARAJEVO**

**UDRUGA POSLODAVACA FEDERACIJE BIH
SARAJEVO**

PREDMET: Tekst Preporuke o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada i Protokol iz 2014.godine uz Konvenciju o prisilnom radu iz 1930.godine Međunarodne organizacije rada, d o s t a v l j a s e

Poštovani,

Putem Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine, Međunarodna organizacija rada dostavila je tekstove Preporuke o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada i Protokola iz 2014.godine uz Konvenciju o prisilnom radu iz 1930.godine, a radi njihovog razmatranja i davanja mišljenja.

Shodno navedenom, a sukladno članku 23. stavak 2. Ustava Međunarodne organizacije rada navedeni tekstovi dostavljaju se i socijalnim partnerima, radi upoznavanja i davanja eventualnih mišljenja ovom ministarstvu najdalje do 25.10.2014.godine.

MINISTAR
Vjekoslav Camber
Vjekoslav Camber

U privitku:
-Akt Ministarstva civilnih poslova BiH
br: 07-34-8-365-HD/14
-tekstovi Preporuke i Protokola

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА

Министарство рада и борачко инвалидске заштите

Трг Републике Српске 1, Бања Лука, тел: 051/338-602, факс: 051/338-845, Е-mail: mpb@mpb.vladars.net

Број: 16-04/2-12-418-4/15
Бања Лука, 03. 11. 2015. године

Министарство цивилних послова
Босне и Херцеговине
Трг БиХ бр. 1
Сарајево

ПРЕДМЕТ: Препорука о додатним мјерама за сузбијање присилног рада број 203
Међународне организације рада, мишљење, доставља се

Поштовани,

Вашим актом број 07-34-8-365-ХД/14 од 26.10.2015. године овом министарству сте упутили ургенцију у вези добијања мишљења у вези Препоруке о додатним мјерама за сузбијање присилног рада борј 203 Међународне организације рада, а који је раније достављен овом министарству и информацију о активностима предузетим у циљу спровођења одредби наведене Препоруке.

Након разматрања наведеног дописа, као орган који је у складу са Законом о републичкој управи и одлукама Владе Републике Српске одређен као орган надлежан за послове и обавезе везане за међународне стандарде у области рада, односно орган из члана 19. став 7. тачка б) Устава Међународне организације рада, поново потврђујемо да смо примили текст наведене Препоруке и исти у сврху провођења консултација 17.10.2014. године доставили репрезентативним социјалним партнерима у Републици Српској те Министарству правде Републике Српске.

Како се у конкретном случају ради о необавезујућем правном инструменту, органи који су надлежни за законско уређење области рада у Републици Српској, ће приликом припреме будућих законских рјешења у овој области имати у виду текст наведене Препоруке, и поступати у складу са њом, у мјери у којој то буде могуће и оправдано.

С поштовањем,

МИНИСТАР
Миленко Савановић

Достављено:

1. Наслову
2. Евиденција
3. а/а

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

КАМЕЛАТОВА ПУЛОВА
110 БИЈЕЛУГА

Број предмета: 48-001478/15

Број акта: 01.6-0309SG-02/15

Датум: 1.12.2015. године

Мјесто: Брчко

МИНИСТАРСТВО
ЦИВИЛНИХ ПОСЛОВА
Трг Босне и Херцеговине бр.1
САРАЈЕВО

PREDMET: Мишljenje - veza vaš akt 07-34-8-65-HD/14 od 18.11.2015.
godine dostavlja se,.

U vezi vašeg akta koji se odnosi na dostavu mišljenja u vezi Preporuke o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203 i Protokola iz 2014. godine uz Konvenciju o prisilnom radu broj 29 iz 1930. godine Međunarodne organizacije rada, obavještavamo vas da na navedene akte nemamo primjedbi, prijedloga i sugestija te Inspektorat Brčko distrikta BiH – inspekcija rada daje pozitivno mišljenje na iste.

S poštovanjem,

DOSTAVITI
1.Naslovu
2.Evidenciji
3.Pismohrani

BOSNA I HERCEGOVINA

BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE

КАМЕЛАТОВА ПУЛОВА
110 БИЈЕЛУГА

Број предмета: 48-001478/15

Број акта: 01.6-0309SG-02/15

Датум: 1.12.2015. године

Мјесто: Брчко

VODITELJ INSPEKTORATA

Senada Garić, dipl. ecc

Broj: 01-02-4-137/16
Sarajevo, 22.02.2016. godine
(ES)

652

MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA BIH
SARAJEVO

PREDMET: Mišljenje na Informaciju u vezi sa Preporukom o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203 Međunarodne organizacije rada

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine razmotrio je Informaciju u vezi sa Preporukom o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203 Međunarodne organizacije rada, te na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

U skladu sa članom 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i članom 54. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u ostvarivanju svojih prava i dužnosti, između ostalog, usvaja informacije i druge akte.

Članom 61. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, utvrđeno je da se informacijom Vijeće ministara informiše o određenim pitanjima, odnosno problemima, te da ista treba da bude sažeta, pregledna, da obuhvata podatke koji omogućavaju ocjenu određenog pitanja, odnosno problema i da, po pravilu, sadrži prijedloge zaključaka.

Predmetnom informacijom, Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine informiše Vijeće ministara Bosne i Hercegovine o Preporuci o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203 koju je usvojilo Upravno tijelo Međunarodne organizacije rada na svom 103. zasjedanju, održanom 28. maja 2014. godine.

U Informaciji se, pored ostalog navodi da Preporuka 203 daje smjernice zemljama članicama u smislu potrebe poduzimanja preventivnih mjera koje uključuju poštivanje, promovisanje i ostvarivanje temeljnih načela i prava na rad, promociju slobode udruživanja i kolektivnog pregovaranja, programe borbe protiv diskriminacije, inicijative za tretiranje dječijeg rada i promovisanje mogućnosti obrazovanja djece.

U skladu sa članom 19. Ustava Međunarodne organizacije rada, Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine, tekst predmetne Preporuke dostavilo je nadležnim institucijama u Bosni i Hercegovini na razmatranje i dostavljanje mišljenja, tako da su u prilogu Informacije dostavljena mišljenja Federalnog ministarstva rada i socijalne politike (akt broj: 03-34/9-2380/14 od 28.10.2014. godine), Ministarstva rada i boračko invalidske zaštite Republike Srpske (akt broj: 16-04/2-12-418-4/15 od 03.11.2015. godine i Inspektorata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine – Inspekcija rada (akt broj: 01.6-0309SG-02/15 od 01.12.2015. godine).

Kao sastavni dio, Informacija sadrži i prijedloge zaključaka.

U pogledu teksta Informacije u vezi sa Preporukom o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada broj 203 Međunarodne organizacije rada, Ured za zakonodavstvo nema primjedbi, izuzev sljedeće sugestije:

- u tački 3. predloženih zaključaka, formulacija odnosno dio koji se odnosi na riječi: „Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i odluke....“ nije jasna, te je isto potrebno jasnije i preciznije formulirati.

Imajući u vidu da je predmetna Informacija pripremljena u skladu sa citiranim odredbama Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, te da sadrži i prijedlog zaključaka, Ured za zakonodavstvo predlaže da se kompletan materijal uputi prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine u dalju proceduru.

DIREKTOR
Dragan Podinić

Preporuka 203

PREPORUKA O DODATNIM MJERAMA ZA UČINKOVITO SUZBIJANJE PRISILNOG RADA

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada,

nakon što ju je sazvalo Upravno tijelo Međunarodne organizacije rada u Ženevi i nakon što se sastala na svom 103. zasjedanju 28. maja 2014. godine, i

nakon što je usvojila Protokol iz 2014. godine uz Konvenciju o prisilnom radu iz 1930. godine, u daljem tekstu „Protokol“, i

nakon što je odlučila usvojiti određene prijedloge za otklanjanje nedostataka u primjeni Konvencije o prisilnom radu iz 1930. godine (br. 29), u daljnjem tekstu "Konvencija", te ponovo potvrditi da su mjere prevencije, zaštite i pravni lijekovi, kao što su obeštećenje i rehabilitacija, neophodni za postizanje učinkovitog i održivog suzbijanja prisilnog ili obaveznog rada, u skladu sa četvrtom stavkom na dnevnom redu zasjedanja, i

nakon što je odredila da ovi prijedlozi budu u obliku Preporuke koja dopunjuje Konvenciju i Protokol:

usvaja 11. juna 2014. godine sljedeću Preporuku, koja se može citirati kao Preporuka o dodatnim mjerama za učinkovito suzbijanje prisilnog rada iz 2014. godine.

1. Članice po potrebi trebaju uspostaviti ili ojačati, u dogovoru sa organizacijama poslodavaca i radnika i drugih dotičnih grupa:

- (a) nacionalne politike i akcijske planove sa vremenski ograničenim mjerama koristeći rodno osjetljiv pristup i pristup prilagođen djeci za postizanje učinkovitog i održivog suzbijanje prisilnog ili obaveznog rada u svim njegovim oblicima kroz prevenciju, zaštitu i pristup pravnim lijekovima, kao što su obeštećenje za žrtve i sankcionisanje počinitelja; i
- (b) nadležne organe kao što su inspekcije rada, pravosuđe i nacionalna tijela ili druge institucionalne mehanizme koji se bave prinudnim ili obaveznim radom, kako bi se osigurao razvoj, koordinacija, provedba, monitoring i evaluacija nacionalnih politika i akcionih planova.

2. (1) Članice trebaju redovno prikupljati, analizirati i stavljati na raspolaganje pouzdane, nepristrasne i detaljne informacije i statističke podatke, razvrstane po relevantnim karakteristikama kao što su spol, dob i nacionalnost, o prirodi i obimu prisilnog ili obaveznog rada, što bi omogućilo procjenu ostvarenog napretka.

(2) Pravo na privatnost u pogledu ličnih podataka se treba poštovati.

PREVENCIJA

3. Članice trebaju poduzeti preventivne mjere koje uključuju:

- (a) poštivanje, promovisanje i ostvarivanje temeljnih načela i prava na radu;
- (b) promociju slobode udruživanja i kolektivnog pregovaranja kako bi se omogućilo radnicima koji rade u opasnim uslovima da se pridružuju radničkim organizacijama;
- (c) programe za borbu protiv diskriminacije koji povećavaju osjetljivost na prisilni ili obavezni rad;
- (d) inicijative za tretiranje dječijeg rada i promovisanje mogućnosti obrazovanja za djecu, kako za dječake tako i za djevojčice, kao zaštitu od toga da djeca postaju žrtve prisilnog ili obaveznog rada; i
- (e) poduzimanje koraka za ostvarivanje ciljeva Protokola i Konvencije.

4. Uzimajući u obzir svoje nacionalne okolnosti, članice trebaju da poduzmu najefikasniji preventivne mjere, kao što su:

- (a) tretiranje osnovnih uzroka osjetljivosti radnika na prisilni ili obavezni rad;
- (b) ciljane kampanje podizanja svijesti, posebno za one grupe koje su najviše u opasnosti da postanu žrtve prisilnog ili obaveznog rada, putem kojih bi bili obaviješteni, između ostalog, o tome kako da se zaštite od lažnih ili zloupotrebljavajućih praksi regrutovanja i zapošljavanja, o svojim pravima i odgovornostima na radu, te kako da dobiju pomoć u slučaju potrebe;
- (c) ciljane kampanje za podizane svijesti u vezi sankcija za kršenje zabrane prisilnog ili obaveznog rada;
- (d) programi za sticanje vještina za rizične grupe stanovništva kako bi povećala njihova zapošljivost i sposobnosti i mogućnosti za zaradu;
- (e) koraci da se osigura da nacionalni zakoni i propisi koji se tiču radnog odnosa obuhvate sve sektore privrede i da se djelotvorno provode. Relevantne informacije o odredbama i uslovima zaposlenja trebaju biti navedene na odgovarajući, provjerljiv i lako razumljiv način, i po mogućnosti, putem pisanih ugovora u skladu sa nacionalnim zakonima, propisima ili kolektivnim sporazumima;
- (f) garancije osnovnog socijalnog osiguranja koje čine dio nacionalnog minimuma socijalne zaštite, kao što je predviđeno Preporukom o minimumu socijalne zaštite iz 2012. godine (br. 202), s ciljem smanjivanja osjetljivosti na prisilan ili obavezni rad;
- (g) usmjeravanje i informisanje migranata, prije odlaska i po dolasku, kako bi bili bolje pripremljeni da žive i rade u inostranstvu i stvorili svijest i bolje razumijevanje o trgovini ljudima za prisilni rad;
- (h) koherentne politike, poput politike zapošljavanja i radne migracije, koje uzimaju u obzir rizike sa kojima se suočavaju određene grupe migranata, uključujući i one sa nezakonitim statusom, i tretiraju okolnosti koje bi mogle dovesti do prisilnog rada;
- (i) promocija koordiniranih napora od strane relevantnih vladinih agencija sa onim iz drugih država kako bi se omogućila zakonita i sigurna migracija i spriječila trgovina ljudima, uključujući i koordinirane napore da se reguliše, licenciraju i prate agencije za angažman i zapošljavanje radnika i ukine naplaćivanje naknada za zapošljavanje radnika kako bi se spriječilo dužničko ropstvo i drugi oblici ekonomske prisile; i
- (j) pružanje savjeta i podrške poslodavcima i firmama da poduzmu djelotvorne mjere za utvrđivanje, sprečavanje, ublažavanje i podnošenje izvještaja o tome kako oni tretiraju rizike prisilnog ili obaveznog rada u svom poslovanju ili u svojim proizvodima, uslugama ili poslovima sa kojima mogu biti direktno povezani, prilikom provebe svojih obaveza u okviru Konvenciji za suzbijanje prisilnog ili obaveznog rada.

ZASTITA

- 5. (1) Ciljani napori se trebaju uložiti za identifikaciju i oslobađanje žrtava prisilnog ili obaveznog rada.
- (2) Mjere zaštite trebaju biti pružene žrtvama prisilnog ili obaveznog rada. Mjere zaštite ne trebaju biti uslovljene spremnošću žrtve da saraduje u krivičnim ili drugim postupcima.
- (3) Koraci se mogu poduzeti za podsticanje saradnje žrtava radi identifikacije i kažnjavanja počinitelja.

6. Članice trebaju prepoznati ulogu i kapacitete radničkih organizacija i drugih dotičnih organizacija za pružanje podrške i pomoći žrtvama prisilnog ili obaveznog rada.

7. — Članice trebaju, u skladu sa osnovnim načelima svojih pravnih sistema, poduzeti potrebne mjere kako bi se osiguralo da nadležni organi imaju pravo da ne procesuiraju ili izriču kazne žrtvama prisilnog

ili obaveznog rada zbog njihovog uključivanja u nezakonite aktivnosti koje su bili primorani da počine kao direktnu posljedicu podvrgavanja prisilnom ili obaveznom radu.

8. Članice trebaju poduzeti mjere za otklanjanje zloupotreba i lažnih praksi regrutera i agencija za zapošljavanje, kao što su:

- (a) ukidanje naplaćivanja naknada za zapošljavanje radnika;
- (b) zahtijevanje transparentnih ugovora koji jasno objašnjavaju uslove zapošljavanja i rada;
- (c) uspostavljanje adekvatnih i pristupačnih mehanizama za žalbe;
- (d) izricanje adekvatnih kazni; i
- (e) zakonsko regulisanje ili licenciranje ovih usluga.

9. Uzimajući u obzir svoje nacionalne okolnosti, članice trebaju poduzeti najučinkovitije mjere zaštite za zadovoljavanje potreba svih žrtava kako za neposrednom pomoći tako i za dugoročnom rehabilitacijom, kao što su:

- (a) razumni naponi da se zaštiti sigurnost žrtava prisilnog ili obaveznog rada, kao i članova porodica i svjedoka po potrebi, uključujući i zaštitu od zastrašivanja i odmazde zbog ostvarivanja njihovih prava u skladu sa relevantnim nacionalnim zakonima ili zbog saradnje u pravnim postupcima;
- (b) adekvatan i prikladan smještaj;
- (c) zdravstvena zaštita, uključujući i medicinsku i psihološku pomoć, kao i osiguranje posebnih mjera rehabilitacije za žrtve prisilnog ili obaveznog rada, uključujući i one koji su također bili izloženi seksualnom nasilju;
- (d) materijalna pomoć;
- (e) zaštita privatnosti i identiteta; i
- (f) socijalne i ekonomske mjere, uključujući pristup obrazovanju i osposobljavanju i pristup pristojnom radu.

10. Mjere zaštite za djecu podvrgnutu prisilnom ili obaveznom radu trebaju uzeti u obzir posebne potrebe i najbolje interese djeteta, i, pored zaštite predviđene Konvencijom o najgorim oblicima dječjeg rada iz 1999. godine (br. 182), trebaju sadržavati:

- (a) pristup obrazovanju za djevojčice i dječake;
- (b) dodjelu staratelja ili po potrebi drugog zastupnika;
- (c) pretpostavku maloljetničkog statusa, do potvrđivanja dobi, kada je starost osobe nepouzdana ali postoje razlozi da joj se vjeruje da je mlađa od 18 godina; i
- (d) napore za ponovno ujedinjenje djece sa njihovim porodicama, ili, kada je to u najboljem interesu djeteta, osiguravanje porodičnog zbrinjavanja.

11. Uzimajući u obzir svoje nacionalne okolnosti, članice trebaju poduzeti najučinkovitije mjere zaštite za migrante podvrgnute prisilnom ili obaveznom radu, bez obzira na njihov pravni status na njihovoj teritoriji, uključujući:

- (a) davanje perioda za razmišljanje i oporavak s ciljem omogućavanja dotičnoj osobi da donese informisanu odluku koja se odnosi na mjere zaštite i učešće u pravnom postupku, tokom kojeg se osobi dozvoljava da ostane na teritoriji dotične države članice kada postoji opravdana sumnja da je ta osoba žrtva prisilnog ili obaveznog rada;
- (b) davanje privremenog ili stalnog boravka i pristupa tržištu rada; i
- (c) omogućavanje sigurne i po mogućnosti dobrovoljne repatrijacije.

PRAVNI LIJEKOVI KAO ŠTO SU OBEŠTEĆENJE I PRISTUP PRAVDI

12. Članice trebaju poduzeti mjere da sve žrtve prisilnog ili obaveznog rada imaju pristup pravdi i drugim odgovarajućim i djelotvornim pravnim lijekovima, kao što su naknada materijalne i nematerijalne štete, uz ostalo i:

- (a) osiguranjem, u skladu sa nacionalnim zakonima, propisima i praksom, da sve žrtve, bilo same ili putem predstavnika, imaju učinkovit pristup sudovima, tribunalima i drugim mehanizmima za rješavanje sporova, da koriste pravne lijekove kao što su obeštećenje i nadoknada štete;
- (b) osiguravanjem da žrtve mogu tražiti obeštećenje i nadoknadu štete od počinitelja, uključujući neisplaćene plate i zakonske doprinose za socijalno osiguranje;
- (c) osiguranjem pristupa odgovarajućim programima za traženje obeštećenja;
- (d) pružanjem informacija i savjeta u vezi sa zakonskim pravima žrtve i raspoloživim uslugama, na jeziku koji oni mogu razumjeti, i pristupom pravnoj pomoći, po mogućnosti besplatnoj; i
- (e) osiguravanjem da sve žrtve prisilnog ili obaveznog rada koji se desio u državi članici, kako državljani tako i nedržavljeni, mogu koristiti odgovarajuće administrativne, građanske i krivične pravne lijekove u toj državi, bez obzira na njihovo prisustvo ili zakonski status u toj državi, po mogućnosti prema pojednostavljenim proceduralnim zahtjevima.

PROVEDBA

13. Članice trebaju poduzeti mjere za jačanje provedbe nacionalnih zakona i propisa i drugih mjera, uz ostalo i:

- (a) davanjem relevantnim organima, kao što su službe inspekcije rada, potrebno odobrenje, resurse i obuku kako bi im se omogućilo da učinkovito sprovode zakon i saraduju sa drugim dotičnim organizacijama radi sprečavanja prisilnog ili obaveznog rada i zaštite žrtava;
- (b) predviđanjem izricanja kazni, osim kaznenih sankcija, kao što je oduzimanje profita prisilnog ili obaveznog rada i drugih imovinskih sredstava u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima;
- (c) osiguravanjem da se pravna lica mogu smatrati odgovornim za kršenje zabrane ili korištenja prisilnog ili obaveznog rada pri primjeni člana 25. Konvencije i klauzule (b) iznad; i
- (d) jačanjem napora za identifikaciju žrtava, uz ostalo i izradom indikatora prisilnog ili obaveznog rada koje bi koristili inspektori rada, službe za sprovođenje zakona, socijalni radnici, službenici za imigraciju, javni tužioc, organizacije poslodavaca i radnika, nevladine organizacije i drugi relevantni akteri.

MEĐUNARODNA SARADNJA

14. Međunarodna saradnja se treba jačati između i među članicama i relevantnim međunarodnim i regionalnim organizacijama, koje bi trebale da pomažu jedne drugima u postizanju učinkovitog i održivog suzbijanja prisilnog ili obaveznog rada, uz ostalo i:

- (a) jačanjem međunarodne saradnje između institucija za provedbu zakona o radu, pored provedbe krivičnog zakona;
- (b) mobiliziranjem resursa za nacionalne programe djelovanja i međunarodnu tehničku saradnju i pomoć;
- (c) pružanjem uzajamne pravne pomoći;
- (d) saradnjom radi tretiranja i sprječavanja korištenja prisilnog ili obaveznog rada od strane diplomatskog osoblja; i

- (e) uzajamnom tehničkoj pomoći, uključujući i razmjenu informacija i razmjenu dobrih praksi i naučenih lekcija u borbi protiv prisilnog ili obaveznog rada.

Gore navedeno predstavlja izvorni tekst Preporuke koju je propisno usvojila Generalna konferencija MOR-a tokom svog 103. zasjedanja koje je održano u Ženevi i proglašeno zatvorenim 12. juna 2014. godine.